

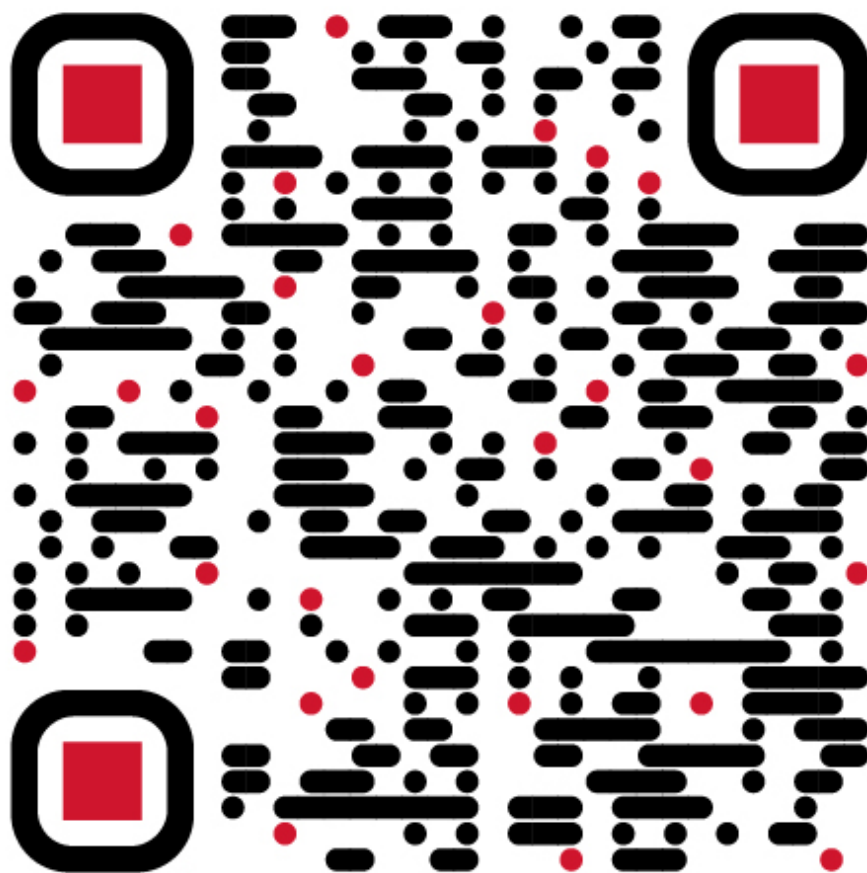
NÚM. 16

2on TRIMESTRE

CURS 2021/2022

ÀGORA UPF

LA REVISTA DEL CONSELL D'ESTUDIANTS

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

Consell
d'Estudiants

CONTINGUTS

04

NÚRIA GARRIGA ORTÍS

LCU, la nova eina de repressió del moviment estudiantil

06

MIREIA BLANCO

**Les universitats són feministes!
O potser no tant...**

08

EDUARD COLL

Hem de parlar-ne

10

SERGIO ANTONIO KÜPPERS MONTESINOS

El universitario en busca de la verdad

12

GLÒRIA ROMERO ALOMA

Estudiem a un campus o a una clínica de fertilitat?

14

MARTINA ROIG PUIGDEBALL

El moviment estudiantil: antecedents i actualitat

16

ENRIQUE MARTÍN

Gràcies, suposo

18

ISABEL BEDOYA PALOP

El problema de la fuga de cerebros post-pandemia

20

NATÀLIA PÉREZ ROCA

Mantenir la nostra essència en l'era digital

22

MIREIA YUN ROY BALLESTÍN

Sonrisas

24

BERNAT PAYÀ

Feu-nos classe en català!

26

DESPERTA: BIEL LLORT

Per què comprar productes de segona mà?

27

DESPERTA: ADRIÀ SALA

Un Divendres Negre

28

TREMPATS: JÚLIA CONILLERA PUIGMACIÀ

Essència Trempada

29

l'Universitari

Els 10 articles més llegits de 2021 a la revista jove de referència

31

SACU...
al rescat!

Edició

Clara Almonacid Beltran, Maria Umbert Jiménez,
Nèlida Anguas Escobar, Pau Torres Pagès,
Maria Martorell

Disseny editorial i maquetació

jordivilanova.com

LCU,

LA NOVA EINA, DE REPRESSION DEL MOVIMENT ESTUDIANTIL

NÚRIA GARRIGA ORTÍS

El darrer 16 de desembre del 2021, un miler d'estudiants van sortir al carrer per manifestar-se contra la LOSU, la *Ley Orgánica del Sistema Universitario*, també coneguda com a Llei Castells. La llei s'ha batejat amb aquest nom, ja que ha estat impulsada pel ministre Manuel Castells, de la coalició PSOE-Podemos. El mateix dia de la manifestació, Castells dimití per motius personals i Joan Su-

birats ocupà el seu càrrec. Avui, el prospecte de la LOSU no és del tot ferm, però una altra llei amenaça el moviment estudiantil, la Llei de Convivència Universitària, també coneguda amb les sigles d'LCU. Aquesta llei, en cas de ser aprovada definitivament, substituirà l'actual reglament franquista de 1954 sobre la disciplina acadèmica.

La LCU va ser aprovada el 17 de novembre del 2021 per la Comissió de Ciència, Innovació i Universitats del *Congreso de los Diputados*, dos mesos

després que el text base fos aprovat al Consell de Ministres. El 24 de novembre aquesta llei entrà al Senat i avui dia encara no s'han votat les esmenes presentades. Encara que el procés d'esmenes no hagi finalitzat, hi ha una gran certesa de que la llei tirarà endavant sense gaires modificacions, és aquest el motiu pel qual és essencial que totes entenguem que implica i com ens afectarà. Un cop la Llei sigui aprovada i publicada al BOE, aquesta ja serà aplicable a les universitats del territori. A partir de llavors, les universitats gaudiran

d'un marge d'un any per a fer-la efectiva i aprovar les Normes de Convivència aterrades al seu context local. Així i tot, dins del marge d'un any, cada universitat la podrà fer efectiva en qualsevol moment.

La idea principal d'aquesta llei, a trets generals, és utilitzar la mediació per a la resolució de conflictes en cas que sigui possible. En cas que les parts rebutgin la mediació, la llei permet utilitzar el règim disciplinari. Però un factor a tenir present de la LCU és la seva retòrica, i és que la llei ha estat redactada de manera molt ambigua i concreta alhora, fet que permet presentar un text molt atractiu, tanmateix, que comporta diverses problemàtiques. Aquesta alta precisió a l'hora de categoritzar les faltes, xoca amb la gran ambigüïtat d'algunes clàusules de la llei i amb la gran llibertat d'interpretacions que permet. Les faltes són categoritzades com a molt greus, greus, i lleus en una llarga i extensa llista. Una sanció per falta greu pot implicar l'expulsió de la universitat de dos mesos fins a tres anys, o la pèrdua dels drets de matrícula parcial, durant un curs o un semestre acadèmic. Per altra banda, l'aplicació de la LCU depèn en gran mesura de la voluntat de l'òrgan o comissió sancionadora i fa que el seu règim sancionador pugui ser estricte o no ser-ho. D'aquesta manera, la llei descentralitza el procés donant potestat a cada universitat per donar la resposta que aquesta cregui convenient.

La Llei de Convivència Universitària amenaça el moviment estudiantil i busca convertir les universitats en espais apolítics sense pensament crític.

Però exactament, què recull aquesta llei i com ens afecta? En primer lloc, a l'article 13.c, la llei recull com a falta greu el fet d'impedir la celebració d'activitats universitàries de docència, investigació o transferència de coneixement. Aquest article és dels més problemàtics de la llei, ja que permetria vulnerar el dret a vaga i ser punitius amb qualsevol

mena de protesta. En primera instància, el dret a vaga i la LCU semblen incompatibles. Davant aquesta situació, al procés d'esmenes es proposà afegir que el punt 13.c era aplicable sempre que es garantís el dret a vaga. Aquest punt, però, sembla un afegit merament simbòlic i abstracte que en cap cas específica quines seran les mesures que garantiran aquest dret. Tanmateix, la problemàtica va més enllà quan s'entén que una vaga no és merament el propi dia, sinó les accions prèvies, l'agitació dels campus, entre d'altres; que són una part essencial del procés.

La llei, amb esmena o sense, permet sancionar qualsevol mena d'activitat de preparació d'una jornada de vaga. En aquest sentit, la LCU obre la porta a entendre una ocupació o uns piquets de vaga com a faltes greus. A l'article 14.d considera com a falta realitzar actes que deteriorin de forma no greu el patrimoni de la universitat, fet que implica que qualsevol mètode agitatiu que "deteriori de forma no greu" el patrimoni de la universitat, com pintades, murals o encartellades, també podria ser sancionat. Per tant, la LCU és una gran eina repressiva del moviment estudiantil, que permet sancionar i censurar qualsevol demanda legítima de l'estudiantat. La LCU criminalitza qualsevol acció legítima de protesta estudiantil.

Per tot això exposat, la LCU és una eina de repressió del moviment estudiantil, és una amenaça per la comunitat universitària i busca permet la censura. Les universitats, en essència, són espais polítics, de pensament crític, i on hi regeix la llibertat d'expressió. La LCU fomenta convertir les universitats en espais apolítics allunyats del model d'universitat pública, lliure i de qualitat que volem. Que la LCU tiri endavant vol dir obrir les portes a una universitat on la demanda estudiantil sigui reprimida. Per tant, per molt que la llei pugui utilitzar una retòrica atractiva o semblar un pas endavant en la resolució de conflictes mitjançant la mediació, no hem d'oblidar que alhora permet la sanció i que porta la repressió implícita. ■

LES UNIVERSITATS SÓN FEMINISTES! O POTSER NO TANT...

MIREIA BLANCO

Les dones conformen un col·lectiu oprimint que ha sigut i és infravalorat pel sistema patriarcal que organitza el món. Encara que alguns intentin negar-ho, el masclisme és un corrent de pensament que, lamentablement, encara governa la ment de moltes persones.

En paraules de Mª Àngels Cabré, escriptora, crítica literària i directora de l'Observatori Cultural de Gènere, el feminisme és el moviment pacífic més llarg de la història. L'evolució de la situació cap a la justícia ha si-

gut admirable, ara bé, encara queda molt camí per recórrer, especialment en l'àmbit educatiu. Arran d'aquesta mateixa idea sorgeix un dubte: com ha evolucionat l'accés de la dona a l'educació i la seva presència a les aules universitàries del nostre país?

Evidentment, les dones han format part de la història: moltes d'elles es van caracteritzar per una gran tenacitat i van jugar un paper imprescindible en la societat. Malgrat això, les dones no formen part de la historiografia perquè el patriarcat s'ha encarregat d'eclipsar a totes aquelles

valentes que van intentar aportar un raig de llum a un món fosc i opressiu.

Durant els segles XV, XVI i XVII, qualsevol dona que mostrés un mínim d'intel·ligència o que fos inconformista amb els retrògrads valors de l'època, era acusada d'heretgia i cremada a la foguera.

La mateixa escriptora mencionada anteriorment puntualitza al seu llibre "Leer y escribir en femenino", citant textualment, com: "la lectura ha estat per a les dones una finestra oberta a la llibertat i un espai per rescriure la seva

identitat". Si bé, no se'ls va permetre durant molts anys accedir a estudis que potenciessin les seves aptituds.

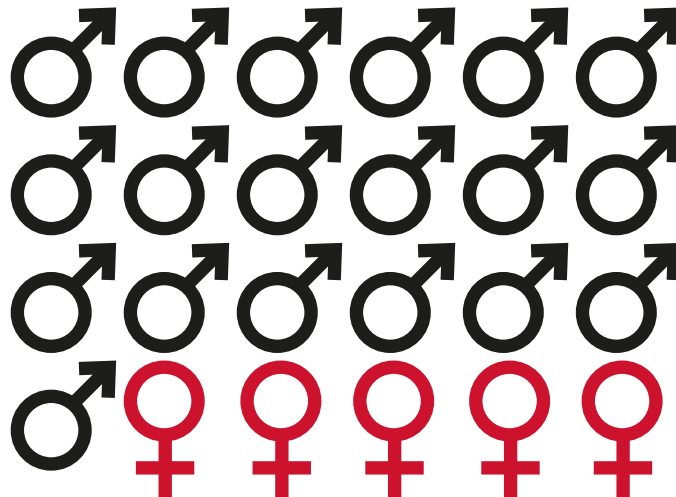
Els inicis de la presència de la dona a la universitat es remunten a finals del s.XIX, quan algunes dones, sent la primera la catalana Maria Elena Maseras el 1872, van decidir anar a la Universitat. Van aprofitar un buit legal, basant-se en el principi que, al no estar prohibit, estava permès. Mai ningú s'havia plantejat abans que una dona podia voler educar-se i formar-se, en comptes de quedar-se aïllada a casa.

Els problemes van començar quan no els volien expedir els títols universitaris. Anar a la universitat era un repte i sortir-ne amb feina ho era encara més. De fet, Concepción Arenal, escriptora precursora del moviment feminista, va haver de disfressar-se d'home per poder assistir a les classes de Dret.

Més tard, tot i poder matricular-se i assistir a les classes universitàries, l'entrada de les dones a les aules requeria una autorització del Ministeri d'Instrucció Pública, que analitzava cas per cas. El seu destí educatiu quedava en mans d'homes blancs que només coneixien una vida de privilegis. La llibertat de circulació femenina per les seves facultats era quasi pitjor que les restriccions per la COVID-19: havien d'anar

acompanyades pels seus professors i no tenien accés a totes les aules ni tots els seients d'aquestes, entre altres.

Una data transcendental per les dones universitàries va ser el 8 de març de 1910. Aquell dia, una Reial Ordre va ser impulsada gràcies a la gallega Emilia Pardo Bazán, molt activa políticament, per la qual les dones ja no depenien d'una autorització d'institucions superiors per matricular-se a la Universitat. Això va suposar que se'ls garantia un igual accés, dins dels paràmetres de la ideologia de l'època, que als homes.

El progrés de la societat es reflecteix en l'educació superior i el nombre de dones universitàries augmenta significativament durant les primeres dècades del s.XX, amb més de 2000 alumnes l'any previ a la Guerra Civil Espanyola.

Aquesta evolució s'atura en sec amb l'entrada com a "Generalíssim" de Francisco Franco. En un context de dictadura, les dones van patir moltes restriccions sobretot en l'educació, però, malgrat això, no es limità totalment el seu accés. La ideologia del país després de la pèrdua de la democràcia va suposar molts problemes per les dones, tant a l'hora d'estudiar com de treballar per guanyar-se el sou. Un nou fre a un moviment pacífic que tan sols cerca la igualtat.

Una vegada repassada la història, doncs, quin és el problema? La situació actual. Per molts avenços que hi hagi, les estadístiques són incoherents amb els objectius que es consideren assolits. La producció d'una plena igualtat a les universitats està molt lluny de produir-se i els números ens ho mostren: a Espanya, 6 de cada 10 titulats universitaris són dones, tot i això, tan sols menys del 15% de les dones són catedràtiques i només hi ha 11 rectores a les 77 universitats espanyoles.

Aquesta situació no només la trobem en l'àmbit estatal, sinó que és un fet que es produeix a cada autonomia del nostre país. De fet, a la mateixa Universitat Pompeu Fabra, el nombre de professorat permanent que són homes dobla el de dones. El nombre de catedràtics homes quadruplica el de catedràtiques dones. Més concretament, al departament de Dret, de 24 catedràtics, només 5 són dones. I, a nivell de cossos docents, el nombre d'homes triplica el de dones. Segons les estadístiques de la Universitat, l'únic tipus de professorat, d'entre molts, en què el nombre de dones supera el d'homes és en personal acadèmic en formació.

Hem fet grans avenços, però és evident que la situació del professorat universitari és un indicatiu de la llunyania de la culminació del progrés feminista a les universitats. ■

H E M

P A R L A

EDUARD COLL

“**S**í, noi, la tecnologia avança imparabile. Ves a saber com serà el món d'aquí a vint anys!” Amb aquesta exclamació i un somriure de curiositat, el pare d'una amiga meva posava punt i final a una conversa força rocambolesca sobre la nova era digital. A l'actualitat sembla que res és impossible: òrgans impresos en 3D utilitzant les cèl·lules mare del propi malalt, la completa robotització dels espais domèstics, cotxes que ja no cal conduir i que poden comunicar-se entre ells... A ell, a qui l'arribada dels *smartphones* el va enganxar ja passats els quaranta, tot això el diverteix. Està meravellat per l'intens camí recorregut durant les últimes dues dècades i l'entusiasme

pensar en el vertiginós canvi social que viurem en les pròximes. Jo també em diverteixo. També em meravello. Però m'he adonat que, després de converses com aquesta (que sovintegen cada cop més), em quedo intranquil. Alguna cosa em balla i no puc evitar pensar en el pitjor.

És ben cert que més enllà d'extraordinaris avenços en la tecnologia mèdica o en l'automatització de les feines, la millora tecnològica ve acompanyada també d'aspectes pels que és legítim preocupar-se. Com a estudiant d'humanitats, ràpidament penso en els efectes d'internet en la societat i la política. Per exemple; l'escàndol de Facebook-Cambridge Analytica, que va permetre la manipulació de milions d'electors tant als Estats Units com a

Gran Bretanya, els ciberatacs, els algorismes i fins i tot els avenços positius, que sovint condueixen també a preguntes incòmodes sobre la possible desigualtat social causada per l'accés a la tecnologia mèdica o l'afectació de la vida dels treballadors manuals.

Aquests efectes i situacions distòpiques a les que pot portar-nos la tecnologia embruten la nostra visió sobre les eines que aquesta ofereix. De fet, són nombrosos els acadèmics, autors i periodistes que des de fa temps ja ens convidaven a reflexionar sobre les conseqüències socials i polítiques de la hiperconnectivitat i les diverses aplicacions de la IA, “intel·ligència artificial”. Les interpretacions volen en totes direccions. L'optimisme i el catastrofisme es reparteixen a parts iguals.

DE PARLAR - NE

No obstant, al final, més enllà d'especulacions, tot condueix cap a dos qüestions clau: Qui està al capdavant de tot això? Qui decideix cap a on s'orienta la tecnologia social? Doncs bé, apuntaré al més obvi: no són els estats ni els governs locals. No som nosaltres. No cal imaginar-se autèntics genis del mal darrere de les conseqüències negatives que s'han anat esmentant, ni de cap altra que ens puguem imaginar. És simplement la pròpia lògica del mercat.

Cadascú és lliure de decidir on posa beneficis privats i costos socials en la seva llista de prioritats. Però de la mateixa manera que els estats del benestar partien de la base que aspectes com la salut i l'educació no podien deixar-se completament en mans dels déus de la oferta i la de-

manda, val la pena aturar-se i preguntar-nos què farem en aquest cas. Fins ara ha quedat clar que els governs nacionals es veuen sobrepasats. No compten amb els experts necessaris per entendre aquests processos ni per lidiar amb les dificultats que comporten. A més a més, com a part de l'engranatge de l'estat, sembla que les universitats també pateixen aquest decalatge i falta de control sota aquesta situació.

Per tant, tenim els estudiants veu i vot en l'avenç imparable de la tecnologia social? Començar a pensar en aquesta pregunta i centrar els marcs necessaris per a debatre-la és un procés que es pot i s'ha de donar a les universitats. Són molts els graus en ciència o economia que complementen la seva

formació amb l'educació en programes informàtics, aspectes legals de les patents, comportaments de consum... Però, i els graus en humanitats? Des de l'experiència personal puc dir que aquests temes no es tracten massa, per no dir gens. Qüestions com la responsabilitat de les plataformes digitals sobre els seus continguts, la consciència de les dades que es deixen en mans dels gegants tecnològics i l'existència de continguts a l'abast dels més menuts són converses amb les quals em pregunto si haurien de prendre més forma i més força dins les universitats. Si no, estem llençant a politòlegs, sociòlegs o filòsofs a pensar i donar forma a un món tecnològic sense cap mena de formació en aquest sentit. No serà fàcil. Però el primer pas és començar a parlar-ne. ■

EL UNIVERSI- TARIO EN BUSCA DE LA VERDAD

SERGIO ANTONIO KÜPPERS MONTESINOS

Muchos de nosotros acabamos de aterrizar en la Pompeu Fabra, y es posible que ya hayamos experimentado un choque entre las vivencias y los pensamientos que llevamos cada uno desde casa, con la nueva realidad en la que vivimos. Es de sobra sabido que en la universidad descubrimos actividades que nos interesan, a personas que nos enriquecen y distintos puntos de vista que tanto podemos compartir como rechazar.

En medio de un ambiente tan propicio para el crecimiento intelectual individual, se pone de manifiesto la oportunidad, para cada uno de nosotros, de descubrir la verdad que siempre nos interpela y nos rodea. Es crucial recordar que el anhelo de certeza está en nuestro interior y, que todos y cada uno de nosotros, tenemos potencial para descubrirlo.

Ciertamente, la etapa de formación universitaria es la mejor para despertar en nosotros la curiosidad por el saber, ya que tenemos las herramientas de investigación necesarias para ello, y sería una pena desperdiciarlas. Y aunque, por supuesto, la bibliografía académica que nos proporcionan o la sabiduría de los profesores son imprescindibles para nuestro desarrollo intelectual, lo que verdaderamente estimula nuestro conocimiento es el ambiente de pluralidad de pensamiento en el que interactuamos. En pocas ocasiones en la vida vamos a estar rodeados por esta diversidad de opinión.

Muchos podemos haber estado acostumbrados a relacionarnos en entornos cultural y socialmente muy similares, pero sumergirnos en semejante variedad de ideas nos invita a ponernos ahora en jaque. La burbuja que nos aislaba de conocer argumentos diferentes a los que solíamos escuchar se ha roto súbitamente. Y esta situación es una oportunidad magnífica para trabajar el sentido crítico, priorizar el respeto por las personas y ensalzar el valor de las discusiones en comunidad.

La universidad, ciertamente, ha de ser un *lugar privilegiado para el diálogo*, pero ¿cómo debemos actuar cuando nuestros argumentos, aquello que sostenemos como verdad, son ninguneados por el resto? Desgraciadamente, no hay una solución clara para estas delicadas situaciones, aunque sí que es vital aceptar que podemos estar equivocados, y para descubrirlo tenemos que estar dispuestos a informarnos, a construir una base de argumentación sólida y contrastada por diversos puntos de vista, a dejar atrás la opinión y a formar un criterio que nos acerque a la verdad. Una vez lo hayamos conseguido, es fundamental defender estas ideas y ver la solidez de estas cuando son cuestionadas por otros. En todo este proceso no se debe olvidar mostrar una actitud responsable y comprometida con la verdad, y esta exige siempre modestia y humildad, la capacidad de abrazar lo cierto aunque implique un cambio de mentalidad. Únicamente desde la moderación y el afán por saber más, sin priorizar las ideas individuales sobre el resto, se consigue aprender, en su sentido más completo.

Es igualmente importante considerar el peligro de las ideologías, esas estructuras mentales rígidas que impiden nuestro razonamiento y nos convencen de que existen muchas verdades diferentes. Ni mucho menos. La verdad es una y nos viene dada por la misma y única realidad. El triunfo de un sistema ideológico

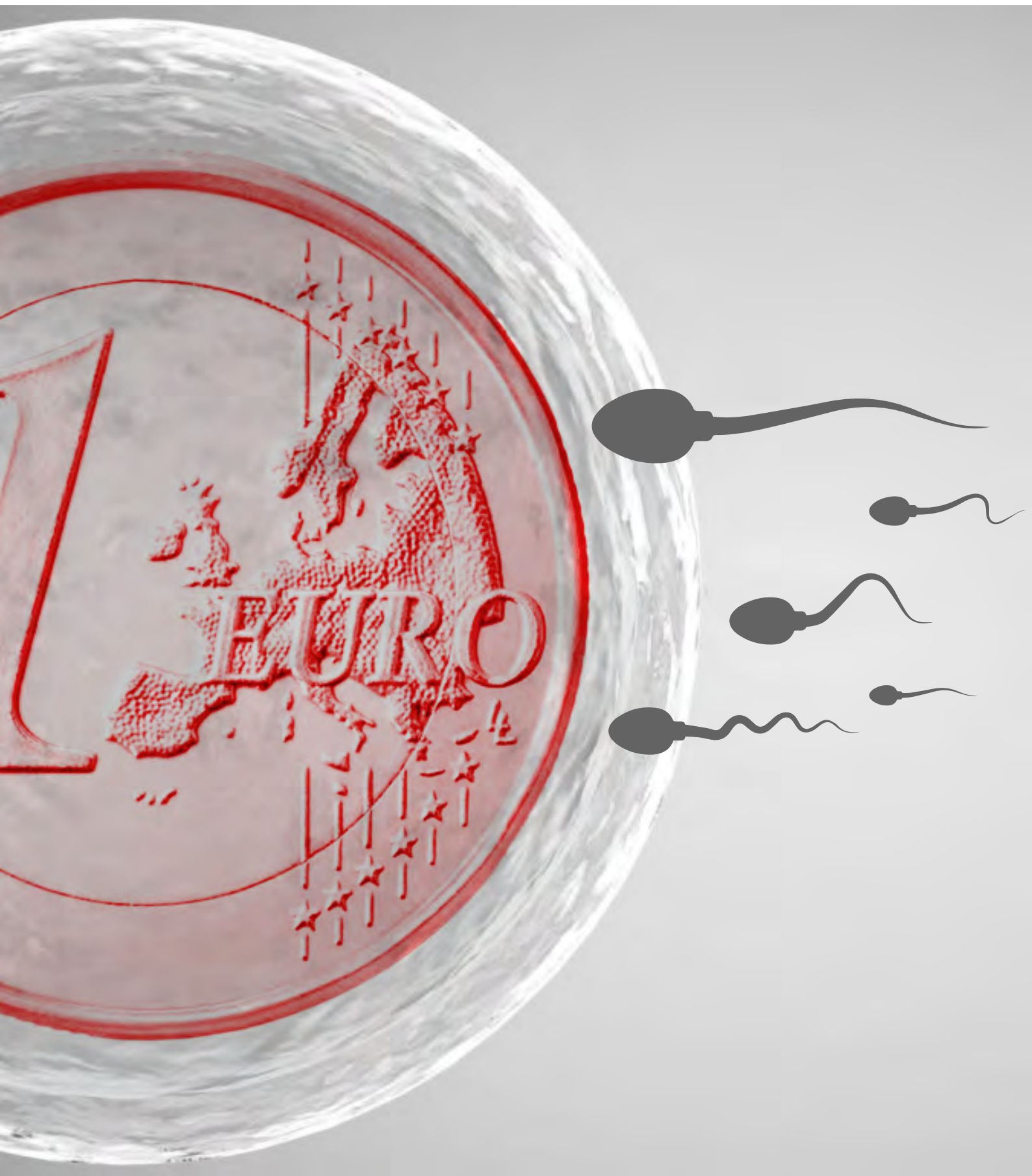
sería la ruina de la civilización, ya que una sociedad que prima la experiencia subjetiva en el proceso cognoscitivo nunca llegará al consenso. Una comunidad que no comparte una realidad común será una sociedad en la que lo relativo terminará por destruir los vínculos entre sus ciudadanos. Es de vital importancia, por tanto, distinguir cuándo hay un esquema ideológico que se impone sobre la verdad y no nos permite conocer la realidad tal y como es.

Otro reto que se nos puede presentar es el de cómo proceder ante una explicación por parte del profesorado que no nos convence o se aleja de la verdad y la realidad. La idea suscita muchas dudas y a veces no sabemos cómo actuar en este sentido.

Parece que, por la autoridad con la que explican el contenido, esa información deba ser cierta, pero cuando la comparamos con nuestra propia experiencia, con conocimiento previo o con recursos paralelos, nos damos cuenta de que pueden estar equivocados. Aunque tras el error de cualquier persona hay un anhelo de verdad y de bondad, estos valores se pueden ver eclipsados por la confusión. Así pues, resulta una situación un tanto incómoda, ya que lo fácil sería aceptar sin más lo que nos proponen, aunque no se adecúe a la verdad, y reflejarlo en pruebas o en comentarios en clase. Sin embargo, debemos dar un paso adelante y fomentar una discusión para cultivar la actividad académica.

Puede ser que nuestro criterio distinto fomente un diálogo enriquecedor para la clase en su conjunto, y arraigue puntos de vista en el resto o dé paso a la estimulante duda que conduce a los demás a la búsqueda de la verdad.

Seamos, por tanto, valientes y dejémonos sorprender por lo que la universidad, el lugar de encuentro con la verdad, tiene preparado para nosotros estos años. ■

ESTUDIEM A UN CAMPUS O A UNA CLÍNICA DE FERTILITAT?

GLÒRIA ROMERO ALOMA

És un dia normal. T'has aixecat a les set del matí, quasi perds el metro, has arribat justíssima a classe i per sort que no t'has adormit a sobre dels apunts. Acaben les dues primeres, tediosíssimes hores, i per fi t'encamines a la cafeteria cercant tranquil·litat. Passes davant els taulers d'anuncis: classes d'anglès, assemblea oberta, algú busca pis, Pompeu Farra, lliga de debat i... donació d'òvuls?

Em vaig estranyar el primer cop que m'hi vaig fixar. Des d'aquell moment els noto per tot arreu, tan aparentment innocents, oferint-me fins a mil euros a canvi de solidaritat i sorori-

Sobre la dissonància cognitiva de sortir de classe i trobar-te anuncis de donació d'òvuls als passadissos

tat. A mi i a la resta d'estudiants, que patim per trobar feina, i que quan la trobem tampoc ens salva de la precarietat econòmica. Aquests paperets asseguraven una ràpida intervenció a través de la qual gairebé podríem pagar-nos un any de carrera.

Vet aquí la trampa de les clíniques de fertilitat i la intrusió de la seva publicitat al campus. S'esforcen per esmentar la compensació econòmica que suposa l'ovodonació, però no per explicar les seves possibles seqüeles. Entre elles, per cert, es troben l'hemorràgia interna, dificultats per quedar embarassada de manera natural, hiperestimulació ovàrica i un consegüent major risc de càncer – entre

d'altres. Són diverses les exdonants que les han patit. Una d'elles fins i tot declarà al diari Público que les joves que es qüestionen ser donants han de tenir clar que “estan venent els seus òvuls a un món fosc que trafica amb ells”.

Aquestes empreses no busquen la nostra bona fe, sinó que volen aprofitar-se de la nostra condició com a dones cisgènere joves i estudiants amb inestabilitat laboral i pocs recursos pel seu propi benefici. Tal com explica l'associació Feministes de Catalunya: “Les universitàries i els universitaris som l'objectiu d'un biomercat de matèries primeres per a una indústria molt lucrativa que mou més de 600 milions d'euros a l'any a Espanya, segona destinació mundial de turisme reproductiu”.

Venim a les aules per estudiar i formar-nos, igual que els nostres companys homes, i la incomoditat que sentim moltes de nosaltres enfront aquests anuncis és latent. La periodista Júlia Bacardit descriu perfectament el perquè: “el que tenen en comú ovodonació i gestació subrogada és l'intervencionisme i el control de la dona jove [cisgènere] i fèrtil, objectivada per a la reproducció”. És frustrant no poder escapar dels rols de gènere imposats.

Com a comunitat universitària, doncs, necessitem fer una reflexió. No podem controlar el que passa més enllà de les nostres portes, però dins l'espai educatiu d'una universitat pública i obertament feminista hauríem de ser més exigents amb el tipus de missatges que es permeten penjar. I tot aquell pensament crític que ens reclamen dins de l'aula, utilitzar-lo a fora per reclamar alhora una igualtat efectiva. ■

@glorsssromero

@glorryromero_

EL MOVIMENT ESTUDIANTIL: ANTECEDENTS I ACTUALITAT

PROHIBIT PROHIBIR

MARTINA ROIG PUIGDEVALL

Els canvis socials sovint venen impulsats per una mobilització col·lectiva que demanda, qüestiona i lluita perquè els seus drets no siguin vulnerats. Un exemple seria la Vaga de La Canadenca, que va paraitzar Catalunya durant un mes i mig i va permetre l'acceptació de la jornada laboral de vuit hores, un increment de salaris i atorgar als sindicats capacitat legal de negociació. Però va ser a partir del 1968 que va haver-hi més revoltes estudiantils i populars arreu del món, un món que estava dividit entre el bloc capitalista i el socialista. Alguns exemples són les revoltes pels drets dels afroamericans als Estats Units, la revolta estudiantil a Mèxic on van ser assassinats 300 estudiants en una jornada o la revolució de Praga.

Però una de les revoltes populars més importants i transcendents de tot el segle XX va ser la Revolució del Maig del 1968. Va consistir en un seguit de revoltes, que van tenir lloc entre els

mesos de maig i juny, i van englobar tot de vagues i protestes estudiantils envers les estructures educatives, polítiques i econòmiques establertes fins aquell moment a França. Va començar com un moviment impulsat per la Universitat del suburbi de Nanterre on es lluitava en un primer terme, per canviar les normes del funcionament universitari, però que va acabar desembocant en protestes contra el govern, el capitalisme i les guerres. Una mobilització en contra de la guerra del Vietnam, va provocar una allau de solidaritat pels detinguts i les víctimes de violència policial, i l'endemà va haver-hi més congregacions per donar suport als presos.

Totes i cada una de les seves accions van ser atacades per una brutalitat policial que va provocar l'adhesió de la major part de la societat francesa a les reivindicacions.

El dia 11 de maig els sindicats de treballadors es van unir a les revoltes estudiantils i al cap de dos dies es va convocar una vaga general que va paraitzar el país durant dies. Aquell mateix mes es van firmar els Acords de Grenelle, que recollien algunes millores laborals, però cap proposta de millora a la situació dels estudiants, per això, els acords van ser rebutjats. Davant aquesta situació, el president Charles de Gaulle va decidir dissoldre l'Assemblea Nacional i convocar eleccions. Tanmateix, l'elegit va tornar a ser ell mateix, a causa de la unió de tots els partits polítics de dretes i la radicalització dels manifestants que no van anar a votar. Aquest cop va convocar un referèndum per votar el projecte de regeneració de França, tot i que aquest fou rebutjat, provocant la immediata dimissió del president. I, amb ell, la fi d'una generació de polítics que havia governat des de la fi de la Segona Guerra Mundial.

Tot i que les mobilitzacions van decaure fins a desaparèixer, la seva resiliència i voluntat de lluita va servir d'exemple al món i va demostrar que el malestar del poble pot arribar a ge-

nerar el canvi. A part de deixar com a llegat lemes històrics com "Prohibit prohibir" o "Siguem realistes, demanem l'impossible." i una molt rica iconografia militant.

El poder del poble va aconseguir un canvi en el govern, que compliria les demandes dels manifestants, però cal no perdre de vista que tot va començar amb la demanda dels estudiants. I és que, tot i que generalment les seves accions es duen a terme en l'àmbit de l'educació, també tenen un pes en la geografia local o estatal. Són els moviments estudiantils els que ajuden a generar el canvi, ja que són un dels sectors més dinàmics i creatius dins dels moviments socials, tenint un paper central en reivindicacions feministes o contra la crisi climàtica.

El moviment estudiantil a l'estat espanyol va néixer als anys setanta durant l'època de transició i ha estat actiu fins avui dia. En els últims anys ha dut a terme grans mobilitzacions com l'onada de protestes anti-Bolonya el curs 2008-2009, coincidint amb l'inici de la crisi econòmica. Un dels llocs amb més repercussió va ser Barcelona, on es van fer mobilitzacions

de milers d'estudiants, assemblees multitudinàries i la paraització de classes durant tota una setmana. Tots aquests actes van provocar que se'n fes ressò als mitjans i que les reivindicacions sortissin dels campus per entrar de ple en el debat públic.

El moviment anti-Bolonya va aconseguir una unitat en les protestes de tots els estudiants davant l'amenaça de l'accés a l'educació de les classes populars. Un altre atac a l'educació pública es va materialitzar a causa de la crisi econòmica i les consegüents retallades. Això va provocar un segon auge del moviment estudiantil que va lluitar culminant en el 15M.

Les següents revoltes van ser, per exemple el 3+2 o la Primavera Valenciana. Però el moviment estudiantil català també ha estat involucrat en els esdeveniments polítics del país, així com les crisis socials i climàtiques que han sorgit en els últims anys. Sempre hi haurà motius per lluitar i tal com ha demostrat al llarg de la història, el moviment estudiantil estarà allà, disposat a iniciar, liderar o donar suport a les revoltes que facin falta. ■

GRÀCIES,

ENRIQUE MARTÍN

Durant l'edat mitjana, els nois es formaven amb un “mestrescola” o un professor particular, generalment a la seva localitat natal o prop d'aquesta. Més tard, a partir dels 14 o 15 anys, es traslladaven a una ciutat prestigiosa que tingués universitat.

Un professor impartia les classes llegint en veu alta i comentant els textos mentre els alumnes prenen apunts. Aquests havien de memoritzar-los per poder reproduir-los i discutir-los amb un sentit crític, demostrant així que els havien comprès. Les pràctiques eren escasses i els exàmens només tenien lloc quan l'estudiant pretenia assolir un títol.

La relació entre un mentor i el seu estudiant anava més enllà que el simple període de formació de pocs anys. Es tractava d'una unió intel·lectual. Era, veritablement, una torxa que es transmetia de persona a persona durant generacions.

I no es tracta d'una mera metàfora il·lustrativa. És una llum que ha il·luminat el sender de les societats, un complicat i delicat procés que ha implicat múltiples homes i dones. Un

procés que, amb els seus defectes, ha contribuït de manera essencial al benestar en què vivim.

La Universitat ha estat, i és, un lloc essencial per ampliar el coneixement, la formació de ciutadans integrals i de noves generacions d'intel·lectuals, en el sentit més ampli. De fet, per a cada

membre de la comunitat acadèmica hi ha una seqüència formada per baules entre mentors i estudiants que l'uneix amb una sèrie d'erudits del passat.

Avui dia, estarem d'acord, el vincle més gran que la universitat ens dona són els nostres companys. Ells són qui ens encoratgen a seguir endavant, ens

 @qqmarting

“Punktocràtor”
Obra de l'artista Frank Trepax

SUPOSO

animen a millorar i a superar-nos, i també ens treuen un somriure quan no estem passant el nostre millor moment.

La pandèmia de la covid, i la seva gestió (la qual no entrarem a valorar), ens va privar l'any passat d'aquesta convivència tan necessària com productiva. A tots els estudiants universitaris,

en especial a nosaltres, els de la Pompeu, se'ns va prendre irremeiablement un any d'aquest enriquiment, personal i acadèmic, del que, se suposa, ha de ser la millor etapa de la nostra vida.

Malgrat tot, considero que hem de donar gràcies per aquest curs. El curs de la transició cap a la nova (o antiga)

normalitat. El curs en què, tot i els esgarrifadors números de la incidència registrada i les malaurades morts, la direcció no ha dubtat (o almenys públicament) de la presencialitat de la docència.

Això anava més enllà de les qualificacions. Era una necessitat real, vital, per a seguir endavant. Per a protegir, encara que fos una mica, la salut mental de molts estudiants a qui les parets de casa, per gran que pogués semblar, els queien a sobre.

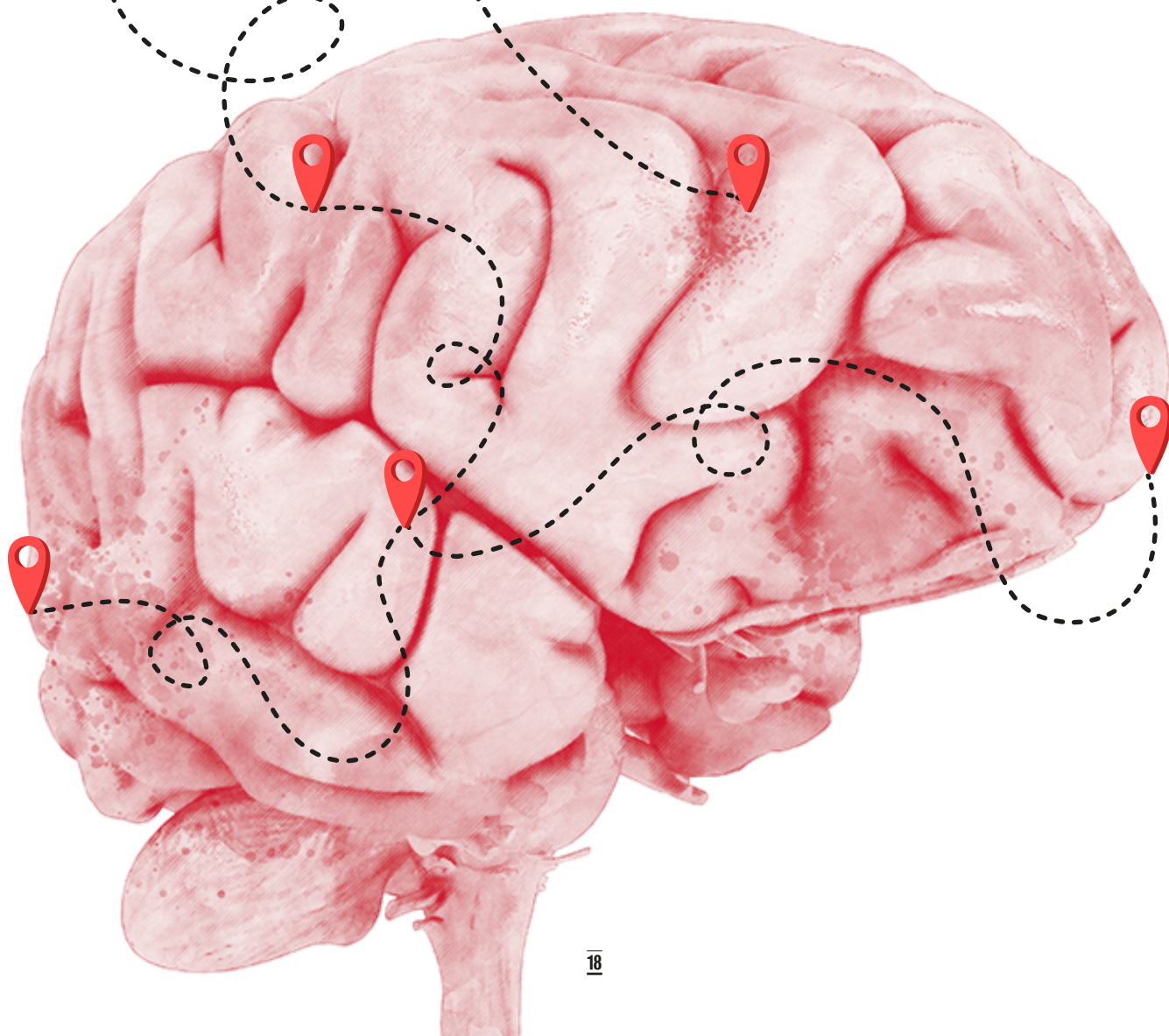
No tinc clar que hàgim après gaire d'aquests dos últims anys. Els joves hem estat (una altra vegada) el focus d'una generalització i criminalització que no mereixem però, com sempre, ens hem sobreposat a totes aquestes traves i hem seguit endavant.

Com a corol·lari, i pensant en el futur d'aquesta cadena que s'estén en el temps, és la nostra responsabilitat transmetre i augmentar aquest llegat cultural extraordinari. Hem de defensar, davant de qui faci falta, el nostre dret a una educació i formació adequada, conseqüent i responsable amb el nostre futur.

Tampoc tinc clar qui és el responsable d'aquest canvi de paradigma, però gràcies, suposo. Gràcies per permetre que tornem a omplir les aules, conviure amb els nostres companys i professors, per donar peu, una altra vegada, a deixar volar totes les nostres idees, per molt esbojarrades que puguin semblar. Gràcies. ■

EL PROBLEMA DE LA FUGA DE CEREBROS POST-PANDEMIA

ISABEL BEDOYA PALOP

¿Ha sido la pandemia un nuevo trampolín para la fuga de cerebros? La crisis de 2008 ya tuvo como resultado una diáspora de talento, cuyos principales destinos fueron Alemania, Francia, Estados Unidos, Gran Bretaña y Argentina. En el último censo de 2021, los datos del INE confirman la repetición de esta tendencia, representando los jóvenes de entre 20 y 34 años el 17,9% de los españoles residentes en el extranjero.

¿Cuáles son las causas de esta fuga de cerebros? Ahora que se supone que hay una mejor preparación académica y que hay un acceso relativamente igualitario a la educación, ¿por qué los jóvenes quieren abandonar el país? La respuesta es muy sencilla: no se ofrecen oportunidades, no hay una coherencia entre salario y coste de vida, el porcentaje de contratos temporales alcanza en España el escalofriante porcentaje del 24,7% a finales de 2020, la tasa de paro en menores de 35 años roza el 23% y, por último, la sobrecualificación.

El modelo de Estado del Bienestar español beneficia a los mayores porque depende de la cotización por el trabajo, los jóvenes no tienen acceso a este sistema. El sistema político depende del voto decisivo de los mayores, los que tienen contrato fijo, por esto no hay reformas reales en los contratos y esto perjudica a los jóvenes, que dejan de tener acceso a un empleo fijo.

No hay oportunidades reales. Se presentan constantemente obstáculos como la falta de experiencia o la falta de formación más específica, es imposible obtener un contrato fijo cuando las empresas están pidiendo un mínimo 5 años de experiencia. ¿Qué huecos quedan disponibles entonces? Se ofrecen puestos de media jornada, puestos de becario de muchas horas y mal pagados, o convenios entre empresas y universidades donde se cobra un salario mínimo.

Esta realidad laboral inestable genera incertidumbre en la mentalidad de los jóvenes, lo que tiene sus repercusiones en sus proyectos personales. La capacidad de poder independizarse es muy remota: por los bajos salarios, la inseguridad laboral y los elevados precios de la vivienda, incluso los de los alquileres. Si simplemente poder vivir fuera del hogar familiar ya es complicado, incluso compartiendo piso, ya la aspiración a tener una futura familia es una fantasía.

Con este panorama, la mayoría de los jóvenes se encuentran parados u ocupados, pero en condiciones de subempleo, por lo que se han tenido que adaptar a la situación alargando su vida estudiantil, con la opción de prepararse oposiciones para trabajar en el sector público, que les garantiza la estabilidad laboral y el contrato indefinido o, la última: abandonar España para buscar mejores condicio-

nes de empleo y de vida.

A pesar de que las estimaciones del Banco de España prevén el crecimiento económico lento durante este próximo año 2022, esto se relaciona más con las horas trabajadas y con la afiliación efectiva, pero seguirá existiendo la incertidumbre de la evolución de la pandemia, las limitaciones en las dinámicas turísticas, las alteraciones en las cadenas de suministros globales o la magnitud de los daños persistentes que la pandemia haya podido haber generado en el tejido productivo o en el empleo.

¿Qué posibles vías hay para frenar o evitar esta fuga de cerebros? Aunque el panorama se presente algo sombrío siempre hay pequeñas medidas que pueden ayudar a lo que es hoy un fallo estructural en el sistema español. No obstante, la realidad es que la política nacional no ha tenido tradicionalmente nunca en cuenta los intereses de todos los sectores de la población — especialmente los de la población joven, que es la que ha tenido que soportar gran parte de las cargas de las políticas gubernamentales—, y este es el cambio que hay que perseguir, buscar el pacto intergeneracional e instar a la participación de los jóvenes en la toma de decisiones para lograr concebir un futuro más prometedor dentro del Estado de Bienestar. ■

@1isabedoya4

@1isabedoya4

NATÀLIA PÉREZ ROCA

Un dels grans canvis que ha introduït el segle XXI el trobem en el camp tecnològic i digital. Sigui gràcies a aquest, o per culpa seva, no només canvia el món i la societat, sinó que els nostres hàbits diaris també es veuen afectats. Tanmateix, res impedeix seguir un estil de vida “tradicional” sense ser amenaçat pel gran moviment tecnològic.

Llegir o escoltar música són hobbies que han anat canviant al llarg dels anys. Fa segles que gaudim de la lectura en paper, però amb l'arribada i popularització del llibre electrònic o “e-book”, alguns experts en màrqueting i d'altres sectors anunciaven la fi del format del llibre que fins ara es coneixia. Van arribar a ser milions de persones les que es van canviar de bàndol, i, a partir d'aquell moment, van començar a utilitzar un llibre electrònic degut a totes les innovadores característiques que oferia. Algunes d'elles a destacar són: el poc espai que ocupa, la gran quantitat de llibres i documents que pot emmagatzemar i els avantatges que podria tenir en la disminució de la fabricació de paper i la tala d'arbres. Aquest “boom” va

durar un parell d'anys, ja que als lectors i lectores no els hi va acabar de convèncer del tot i van tornar a l'estil de lectura “tradicional”, doncs, la màgia i la forma en la que un llibre en paper és capaç d'endinsar-nos en les seves històries és un sentiment inefable.

Per molt que l'era digital vulgui introduir nous estils de vida o canviar el mètode de fer qualsevol activitat, hi ha coses que no calen una modificació

per molts anys i tradició que tinguin darrere.

El mateix passa amb la música. L'ésser humà porta creant música tota la vida, deixant afirmar que aquesta forma part de la nostra existència. Si bé, és cert que al llarg de la història s'han inventat diferents dispositius per reproduir música. El CD, el vinil i el casset són els més recents i els més impactants socialment en seu desenvolupament durant el segle XX. Però,

Photo by Daniel Schludi on Unsplash

en arribar al segle XXI i, com he mencionat abans, entrar en l'era digital semblava que tots aquests mètodes anaven a desaparèixer, fet que en part ha estat així.

Amb la implantació de plataformes digitals com "Spotify" i "iTunes", entre d'altres, vam passar a disposar d'un accés més ràpid i senzill a la nostra música preferida a través de dispositius com el telèfon mòbil. D'aquesta manera, els mètodes "tra-

dicionals" haurien tornat a quedar per sota dels digitals, ràpids i econòmics.

No obstant, això no va succeir del tot així, doncs hem aconseguit mantenir les dues eres amb nosaltres aconseguint seguir escoltant música de forma "tradicional". La gent encara compra vinils i CDs mentre's gaudeixen d'aquesta manera molt més viva i propera de sentir la música dins seu. És més, actualment els cassetts s'han

convertit en un nou element de moda, induint, fins i tot, a que la població més jove els col·leccioni.

Finalment, aquests canvis i no canvis que s'experimenten al llarg del temps ens serveixen per reflexionar sobre el que som i ens agrada. Evidentment que evolucionar està bé, malgrat això, no sempre hem d'actuar de forma diferent i adaptar-nos a totes les novetats, ja que també podem conservar la nostra essència a l'hora que seguim endavant. Quan la tradicionalitat ens agrada s'ha de mantenir per gaudir de l'essència i el sentiment de les petites, però alhora grans, formes de ser que portem amb nosaltres.

Tot això ho podem relacionar fins i tot amb la nostra universitat i el seu funcionament. L'esperit universitari que existeix en la comunitat és sempre igual de fort i important i, per molt que passin els anys i entrem en noves eres, la universitat sempre serà un espai obert i reivindicatiu.

Entre tots i totes, defensant la nostra essència i els canvis que ajuden a desenvolupar la forma de veure el món per arribar a millorar-lo, podem avançar cap a un futur ple d'avenços. Ara bé, mai sense oblidar qui som i d'on venim. ■

**SON
RI
SAS**

MIREIA YUN ROY BALLESTÍN

Soy de esas personas que creen firmemente en el poder de la amabilidad, concretamente en el poder de las sonrisas. Creo que una simple sonrisa puede cambiar circunstancias o momentos drásticamente.

A causa de la rapidez y el ajeteo constante de nuestra rutina, vivimos en mundos individuales olvidando poco a poco qué es la humanidad. Estamos en el metro y ya no se oyen casi voces o risas, tanto jóvenes como adultos están centrados en sus móviles sin apreciar realmente lo que se pierden. Por ejemplo, el otro día tuve un incidente en la facultad y hablé por primera vez con el guardia de seguridad. Le veo la mayoría de las mañanas y nunca le había ni saludado, y he descubierto que es una persona majísima y encantadora. Por este suceso y otros muchos más, creo que cada uno tiene el don de alegrar vidas con el simple hecho de ser amable con los demás.

Nunca debemos olvidar que somos personas, capaces de sentir y hacer sentir. Por eso mismo, es importante que cada uno de nosotros sea agradable y bondadoso ya que nuestra actitud puede afectar positivamente en el día de una persona. Lo mismo pasa cuando nos toca pagar en una tienda y nos tocan dependientes simpáticos o antipáticos. No obstante, todos podemos tener días malos, no estar de buen humor o simplemente no querer hablar con nadie. Por esta razón, hay que valorar los actos afectuosos y las buenas palabras que podemos recibir.

En cada uno de nosotros se halla la capacidad de crear sonrisas. Y se puede conseguir de infinitas maneras diferentes. Con los amigos o familiares, demostrando aquello que sentimos por ellos o lo bueno que nos aportan, dedicando algunas palabras bonitas de vez en cuando, regalando más momentos o dedicando más tiempo a mantener la relación. Por otro lado, en cuanto a gente que no conocemos, podemos entablar conversaciones en los transportes públicos, saludar y dar

las gracias, no estancarnos en conversaciones simples y cortas... Y aunque todo esto parezca una tontería, a veces es necesario que nos recuerden la importancia de qué es vivir en sociedad y cómo podemos hacer que los días de vidas ajenas, incluso de gente que no hemos visto nunca, pueda ser un poquito mejor. A todos nos ha pasado eso de tener un día malo o nada interesante y que de repente pase algo que nos alegre o lo convierta en un día feliz.

En definitiva, el poder de hacer sonreír o ser amable reside en cada uno de nosotros. Podemos alegrar y animar con palabras bonitas. Ser humanos implica poder dar lo mejor de cada uno hacia el resto y realizar buenas obras sin recibir siempre algo a cambio. Por eso mismo, la amabilidad no tiene precio, pero es de esas cosas que más se agradecen en los demás. ■

FEU-NOS
CLASSE
EN
CATALÀ!

BERNAT PAYÀ

El català es troba en una situació d'emergència lingüística sense precedents. Les xifres demostren com, arreu del territori, any rere any, el nombre de parlants habituals en la nostra llengua no para de disminuir a un ritme vertiginós. I és que ara mateix, no hi ha cap regió dels Països Catalans on el nombre de parlants superi el 50%¹. Per ser més específic, estem parlant que en només setze anys s'ha perdut mig milió de parlants, el que suposa un retrocés de l'ús social del català molt alarmant. La magnitud de l'emergència lingüística és tal que, actualment, parlar català és el quart motiu de discriminació a Barcelona, darrere del racisme o la xenofòbia, la LGBT-fòbia i la diversitat funcional².

En aquest context, la universitat no ha quedat al marge de l'emergència lingüística. Aquesta, és especialment greu a la UPF, on només el 42,5% d'oferta de classes de grau són en català³. I aquí hem de ser especialment curosos, entenent que una cosa són les xifres oficials – que ja de per si són insuficients – i l'altra és la realitat que es viu diàriament a les aules: una realitat que dibuixa un panorama molt més desolador. Massa sovint els estudiants veiem els nostres drets lingüístics vulnerats quan el professorat canvia del català al castellà, sigui per voluntat pròpia o per demanda d'altres estudiants – que quan es van matricular ja sabien que la matèria s'im-

partiria en català perquè així figura al pla docent. Gràcies a iniciatives com *la Universitat En Català*, podem començar a posar dades a aquesta dinàmica, massa habitual però camuflada entre les dades oficials, i valorar la magnitud de la qüestió.

Ara bé, anant una mica més enllà, haig d'assenyalar que no estem parlant d'un fenomen neutral. Com assenyalen la Queralt Badia i el Roger Campdelacreu⁴, el conflicte lingüístic a les aules no respon ni a criteris pedagògics, ni jurídics, ni tècnics. És un conflicte profundament polític, amb una intencionalitat darrere: l'homogeneïtzació i l'assimilació cultural. Ambdues són parts fonamentals per la creació i manteniment de l'estat-nació, ja que permeten minoritzar tota referència que apel·li a altres nacions, reforçant el projecte dominant. Els Països Catalans, a cavall entre els estats espanyol i francès, coneixem de primera mà els efectes d'aquestes polítiques. Només a la Catalunya Nord, en qüestió de menys de tres generacions, s'ha aconseguit reduir a un ínfim 1,3% els parlants de català, esquema que es reproduïx amb quasi totes les llengües regionals de França. A més a més, i tornant-nos a centrar en les pròpies aules, ens trobem que dins l'actual marc neoliberal – i dins del procés de mercantilització en el que es troba l'educació – les llengües també acaben responnent a uns esquemes de dominació específics, una peça més del procés homogeneïtzador del

capitalisme global. A la nostra universitat es veu clarament amb les polítiques d'internacionalització, que disminueixen curs a curs les hores de docència en la nostra llengua en favor a l'anglès, i, en segon lloc, al castellà.

L'educació i la universitat són imprescindibles per la normalització del català, per tant, com a estudiants tenim el deure i l'obligació de defensar-lo amb ungles i dents. Però com ja he mencionat abans, aquesta defensa s'ha de plantejar necessàriament en termes polítics. Com assenyalen Badia i Campdelacreu, hem de defugir l'individualisme i l'ús voluntarista de la llengua, que en el context dels Països Catalans acabarà anant en detriment de la llengua minoritzada – el català –, afavorint la dominant – depenent de la regió, el castellà o el francès. Hem d'entendre que és a través del seu ús a les aules que el català serà vist com una llengua útil, i sobretot necessària, per tothom qui vulgui treballar o estudiar als Països Catalans. El primer pas, doncs, és assegurar el compliment dels plans docents i vetllar per augmentar les hores lectives en la nostra llengua, tal com contemplava el Compromís contra la Crisi Educativa signat el curs passat pels rectors de les universitat públiques de Catalunya.

Ara més que mai, des de les aules, fem una passa endavant per la defensa de la nostra llengua: feu-nos classe en català! ■

¹ <https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1893740-emergencia-pel-descens-de-l-us-social-del-catala.html>

² <https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/noticies/5087/parlar-catala-es-el-quart-motiu-de-discriminacio-a-la-ciutat-de-barcelona>

³ <https://www.eltemps.cat/article/15676/catala-a-la-universitat-necessita-millorar>

⁴ <https://catarsimagazin.cat/la-immersio-linguistica-politica-de-la-llengua-mes-enlla-del-consens/>

PER QUÈ COMPRAR PRODUCTES DE SEGONA MÀ?

BIEL LLORT

Si mires al teu voltant segurament no sabràs, ni seràs capaç d'imaginar, els nombrosos processos de fabricació dels articles que t'envolten. Cada un d'aquests processos impliquen l'emissió de tones de CO₂ a l'atmosfera i la generació de residus que perjudiquen milers d'ecosistemes del planeta. No és molt difícil adonar-nos que la nostra forma actual de consumir no és l'òptima. Hi ha un greu problema de sobreproducció en la societat de consum, i és obvi que una de les solucions són els mercats de segona mà. Però per què hauríem de consumir més productes ja utilitzats per altres?

En primer lloc, com ja s'ha comentat, comprant productes de segona mà s'ajuda a combatre contra el canvi climàtic, ja que s'evita que s'hagi de fabricar un nou producte a l'hora que es recicla un objecte que es donava per obsolet, evitant d'aquesta manera la generació de residus innecessaris. Per posar sobre la taula algunes xifres que ens permetin conèixer el gran impacte positiu d'aquest tipus de consum responsable; un estudi de "Milanuncios" en col·laboració amb l'Institut d'Investigació Medioambiental de Suècia (IVL) i la consultora Ethos International afirma que: *"Al 2020 la compravenda de segona mà va estalviar a Espanya, en termes de CO₂, l'equivalent a deixar Madrid sense tràfic durant 7 mesos"*.

En segon lloc, a banda de les conseqüències positives que aporta al planeta el consum de productes ja utilitzats, també ajuda a estalviar diners a l'hora de comprar. És obvi que aquest fet és, actualment, un dels principals a l'hora d'escollir consumir productes de segona mà, doncs el preu d'aquests sol ser inferior al preu dels productes nous. Un

exemple molt clar es troba en el mercat de segona mà d'automòbils. Un cotxe es devalua un 18% pel sol fet de ser comprat, això significa que perd un 18% del seu valor en sortir del concessionari i, posteriorment, cada any va perdent un 10% del seu valor residual. Com podem observar, comprar un cotxe de segona mà és, segurament, una decisió molt intel·ligent des del punt de vista econòmic. Però això és el que es sol anomenar "una arma de doble tall", és a dir, com més demanda tenen els cotxes de segona mà, més puja el preu i menys capacitat tenen els mercats de cotxes ja utilitzats de créixer.

D'aquesta manera, si només consumim objectes de segona mà pel preu, quan aquest supera el preu de l'article nou, no ens ho pensarem dues vegades i adquirirem el producte nou. És aquí on s'ha de posar èmfasi. Tots som conscients que els mercats de segona mà són una solució positiva al problema de la sobreproducció. Tot i així, si només consumim articles ja utilitzats per estalviar-nos uns quants diners, estarem limitant la capacitat de créixer dels mercats de segona mà, els quals ajuden enormement a dirigir-nos a un consum més ètic i responsable.

És per aquest motiu que penso que hauríem d'impulsar el comerç d'objectes utilitzats; no pel fet que siguin més assequibles, sinó pel consum responsable que aconseguim mitjançant aquests. Com a solució al problema, adoptant la visió nòrdica dels productes de segona mà s'aconseguiria reutilitzar productes quotidians tan sols per l'impacte negatiu que té la fabricació d'un nou producte. De fet, és Suècia el país que ha creat paraules com "köpscam", significat de vergonya a comprar roba nova. —

UN DIVENDRES NEGRE

ADRIÀ SALA

Ales acaballes de novembre de 1961, a la ciutat nord-americana de Filadèlfia, apareixia un article a la revista 'Factory Management and Maintenance' anomenat *Friday After Thanksgiving*. L'article explicava el testimoni de la policia de la ciutat, que es queixava de les dificultats d'aquell dia per l'augment de l'activitat comercial i els problemes que causava en la gestió del trànsit. És per això que aquella jornada fatídica va començar a ser coneguda dins del cos com a *Black Friday*.

Amb el temps, el *Black Friday* s'ha anat convertint la festivitat del consum i ha travessat les fronteres americanes. Va arribar a Espanya a començaments de la dècada anterior, impulsada per multinacionals com Media Markt que veien en aquesta campanya la possibilitat d'expandir el seu mercat, incentivant el consum mitjançant descomptes i promocions. Des de llavors, les vendes han augmentat any rere any durant aquest període, que ara comprèn una setmana sencera en una macro-campanya encarada a les festes nadalenyques.

Per aquest motiu, aquest dia s'ha convertit en un cas paradigmàtic de la reconversió de les festes de Nadal en una celebració de la despesa i el consum material. En aquesta línia, les dades de sobreconsum durant el *Black Friday* no deixen espai a dubte, especialment a les grans ciutats: durant la campanya de 2019, les emissions de la ciutat de Madrid associades a producció, embalatge i transport van ser sis vegades superiors a la mitjana d'emissions diària, sense valorar l'impacte del cicle vital complet d'aquests productes i la seva gestió com a residus.

Tot i així, l'impacte ambiental del *Black Friday* no és rellevant únicament pel pic en el consum, sinó també pel tipus de producte que es consumeix i el canal amb el que es du a terme la compra. La majoria de cistelles de consum inclouen compres en roba (i calçat, sectors que representen un 10% de les emissions globals de CO2 i un 35% dels microplàstics emesos.

D'altra banda, en els últims anys està creixent l'interès per les compres en línia, una tendència que es va accentuar durant l'any 2020 degut a la situació de pandèmia. Aquesta modalitat de comerç també planteja certs riscos ambientals, atès que el percentatge de devolucions és molt superior i que en la majoria dels casos s'utilitzen embalatges de cartró i plàstic.

En suma, els greus impactes ambientals del model de consum que promou el *Black Friday* ens podrien fer pensar, com als policies de Filadèlfia, que es tracta d'un veritable divendres negre. És per això que neixen iniciatives de resposta, com les d'un *divendres verd* o *Green Friday*, impulsada a nivell nacional per la ONG espanyola Ecoembes; o el dia sense compres que promou Ecologistas en acción. D'aquesta manera, es pretenen reivindicar el poder dels consumidors com a força de canvi per tal de viure al marge del consumisme. ■

 @despertaupf

 @despertaupf

 <https://www.despertaupf.com/>

ESSÈNCIA TREMPADA

JÚLIA CONILLERA PUIGMACIÀ

El nostre himne ja ho diu: el 2014 va néixer una il·lusió, i 8 anys després encara es manté al cor de totes les castelleres que hem passat per la colla, Trempats. Nosaltres, a aquesta il·lusió, l'anomenem l'essència trempada.

Aquesta essència ha passat generació rere generació, des de Pitrojos a Zoombats passant pels Sutils, Ensetats, Jakpots, Pilastres, Sotorrats i Coronades; i seguirà amb tots els "novatos" que cada any fan créixer la nostra colla i li donen vida.

La gent pot dir que Trempats som una colla, som companys, som amics i som família, però el que segur que tothom està d'acord en dir és que trempats és un sentiment. Com a castelleres totes tenim aquell moment que fa únic el sentiment cap a la colla, un petit instant on vas saber que sempre més series trempada.

A la plaça no només compartim camisa, compartim emocions, nervis i eufòria; ens agafem fort mentre fem pinya i notem la pressió del castell que puja, els nostres cors bateguen al ritme de les gralles mentre sentim com l'enganeta arriba a la cima i corona el castell. Aquest moment se sent a la pell de totes les castelleres, des de la punta de la mà de l'enganeta fins al peu de l'últim cordó que tanca la pinya.

A Trempats sempre s'ha dit que totes les posicions del castell són importants, i és que, com diu el refrany, no pots començar la casa per la teulada. Necessites cadascuna de les peces que conforma l'estructura per poder crear un castell, i això són els trempats i les trempades, cadascuna de les peces, ben compenetrades per encaixar a la perfecció.

Quan parlo de la perfecció, no vull dir que la colla sigui perfecte. Cada colla, igual que cada família, té el seu què, però d'alguna manera, a vegades encara no sé com, ens aixequem, inclús quan la patacada ha estat ben grossa, i decidim tornar-ho a intentar. I, aquestes ganes de tornar-hi són el sentiment que fa viva la colla, són l'essència trempada.

Amb cada paraula d'aquest text intento expressar aquest sentiment, aquesta sensació imparabile, el batec que et fa saber que ets a casa... però cal dir que no hi ha manera millor d'entendre-ho, que provar-ho.

He parlat tota l'estona de castells, i és que al final som una colla castellera i, per tant, fem castells, tanmateix, vull intentar deixar clar que la colla la conformen moltes més experiències: des de les festes a les abraçades, l'himne i la celebració, els sopars i els riures... al final, cada experiència encaixa de manera adequada, gairebé perfecta, per arribar a formar una estructura que s'aguanta i creix per si sola. Un castell? Sí, però sobretot, una colla. ■

 @trempatsupf

 @TrempatsUPF

l'Universitari: ELS 10 ARTICLES MÉS LLEGITS DE 2021 A LA REVISTA JOVE DE REFERÈNCIA

L'*Universitari* és un espai de diàleg i reflexió, que dona veu a la nostra generació creant oportunitats per expressar-se i dialogar. Volem contribuir a un debat públic ric i constructiu fet des de la UPF però projectat al conjunt de Catalunya. Publiquem una edició de la revista mensualment amb articles escrits per estudiants sobre una gran varietat de temes que classifiquem en diverses seccions. A més, connectem el teixit associatiu a la nostra universitat recollint quinzenalment les activitats que ens interessin als estudiants a través de les nostres xarxes. A continuació trobareu un recull dels articles més llegits del 2021; podeu recuperar-los a la nostra web. Bona lectura!

Nascuda l'abril de 2020, en ple auge de la pandèmia, la revista *l'Universitari* ha completat el seu primer any de vida en un context difícil. Tal com assenyalàvem al vídeo de presentació del curs, la COVID-19 ha afectat especialment a la població jove i als estudiants en particular. Hem donat veu a desenes d'estudiants sobre qüestions ben diverses, i a continuació fem un recull de les opinions més influents de 2021. ■

l'Universitari
estudiants amb veu

Segueix-nos a @luniversitari per no perdre't el que passa a la Pompeu i conèixer les activitats de les associacions!

Fes sentir la teva veu escrivint a la revista jove líder a Catalunya i llegix-nos cada mes!

luniversitari.cat

La web de l'Universitari ha assolit les 22.500 lectures amb més d'11.000 usuaris únics durant 2021. S'hi han publicat 64 nous articles.

@luniversitari

@luniversitari

<https://www.luniversitari.cat/>

#1 Entrevista a @Unidestroyer

No és cap secret que gairebé tots els estudiants de Catalunya segueixen a algun compte de mems, i sens dubte el més popular entre la comunitat universitària és @Unidestroyer. Compta amb 84.600 seguidors a Instagram i cap universitat se salva del seu humor, particularment la UVic... Entrevistem a la persona darrera el perfil per conèixer com va sorgir la idea i potser esbrinar la identitat del seu administrador.

#2 L'skate també és cultura

Francesc Boix és estudiant de Màrqueting i fundador de *Skatenergia*, una marca dedicada al món de l'skate amb projecció internacional. L'autor ens explica, des d'una perspectiva personal, com l'aprenentatge de l'ús del monopatí pot esdevenir una eina integradora. Argumenta que la cultura urbana també és cultura i que la rebel·lia que sovint s'associa amb aquests esports no és destructiva, sinó constructiva.

#3 Entrevista a Jaume Casals

En motiu del primer aniversari de la revista el 23 d'abril de 2021, *l'Universitari* va entrevistar al rector sortint de la Universitat Pompeu Fabra. Vam poder preguntar-li per la seva trajectòria (de 2013 a 2021) al capdavant de la millor universitat d'Espanya, segons diversos rànquings. La sinceritat de les seves respostes just abans de ser rellevat per Oriol Amat va sorprendre a molts lectors. Si encara no l'has llegida, tens a la web l'entrevista completa a l'ex-rector Jaume Casals.

#4 Entrevista a Jacinto Bernardo

Seguint en clau UPF, una de les figures més cèlebres i celebrades del Campus de la Ciutadella és la d'en Jacinto Bernardo, cambrer a la cafeteria de l'edifici 20. Descobreix els seus acudits, la seva història i les seves opinions en aquesta entrevista.

#5 Entrevista a Farru

Saltem a l'ànima de la festa de la UPF. En *Farru* és la mascota de la *Pompeufarra*, l'associació més "canyera" de la UPF. Aquest curs han pogut reprendre les festes, però aquesta no és la única activitat que realitzen. Vols saber quant guanyen i a què destinen els seus ingressos? Descobreix-ho a la web.

#6 Suïssa: el model lingüístic que li manca a Espanya

Gal·la Sisquella, estudiant d'International Business Economics, explica a la secció *LA COLUMNA* que el model lingüístic de Suïssa és més adequat per a països plurals com en el cas d'Espanya. Denuncia que a les comunitats catalanoparlants "ràpidament renunciem al català". Pots llegir la seva argumentació rebarrant el clau sobre el debat de la llengua aquí.

#7 Entrevista a Lluís Orriols

La política ha marcat novament l'agenda pública del país, i des de *l'Universitari* ens hi hem aproximat a través d'entrevistes a personalitats clau del panorama actual, incloent conselleres, diputats i periodistes. En aquest context, hem estat acreditats oficialment com a mitjà al Parlament de Catalunya. Per entendre millor l'actualitat política, vam entrevistar el famós politòleg Lluís Orriols, un habitual de les tertúlies als mitjans. Les preguntes de l'entrevista van estar formulades en col·laboració amb estudiants de Ciències Polítiques de la UPF, grau que el mateix Orriols va cursar en aquesta universitat justament després de la seva creació sota el govern Pujol.

#8 Ja he arribat a casa: la quotidianitat de la violència masclista

Lamentablement, la violència masclista ha seguit marcant la vida de milions de dones a Catalunya i arreu del món. Encara que sovint s'associa amb crims de sang, el masclisme també es presenta en el dia a dia de formes més subtils i en la por íntima que moltes dones experimenten, per exemple, al transport públic. Olympia Arango és estudiant de màster a París i Alumni d'Economia a la UPF, on va unir-se a l'associació Deba-t.org. No et perdís l'article personal i colpidor que va escriure per la secció *ACTUALITAT* coincidint amb el 25-N.

#9 Guia no oficial de la Pompeu Fabra

Amb la tornada a la presencialitat, els campus universitaris de tot el territori van tornar a bullir d'activitat. El cas de la UPF és singular, amb tres campus que emanen personalitats diferents i que tanmateix tenen referents comuns. Aprofitant l'inici del curs 2021-2022, l'estudiant de Comunicació Audiovisual Marta del Hoyo ens emplaça a revisar els prejudicis que tots tenim sobre els alumnes de diferents graus en un article divertit, irreverent i molt llegit entre la nova fornada d'estudiants de la UPF.

#10 La legalització del cànnabis, a debat

L'objectiu declarat d'aquest espai plural d'opinió i d'intercanvi que és *l'Universitari* no és altre que el de donar veu als estudiants. El febrer de 2021 va emergir novament el debat sobre la idoneïtat de legalitzar el cànnabis. Eloi Bri-bian i Pol Viñas exposen dues visions contraposades sobre el tema en un article que ha esdevingut un dels primers resultats a Google per a la cerca "legalització cànnabis". I és que d'això va una de les nostres seccions insígnia, el *VERSUS*. Cada mes confrontem arguments a favor i en contra d'un tema rellevant i actual. Llegir el *VERSUS* potser t'ajuda a posicionar-te sobre el tema.

Amb aquest article arribem al final del nostre recorregut pels 10 articles més llegits de l'any 2021. Ben aviat obrirem places per a nous membres a l'Equip. Mentrestant, us convidem a seguir-nos a @luniversitari i fer-vos subscriptors o escriure a la revista! ■

SACU

Associacions! Si necessiteu suport i assessorament, el Servei d'Atenció a la Comunitat Universitària (SACU) us pot ajudar:

AL RESCAT!

- A la realització d'activitats (presencials o virtuals).
- Al funcionament diari de la vostra associació (ajuts econòmics, despatxos, espais...).
- A la difusió de les vostres activitats.
- En tot allò (intentarem) que considereu necessari...
- Trobareu més informació a la pàgina web (upf.edu/participacio) adreçada a les associacions i podeu contactar amb nosaltres a través del CAU.

Encantades de poder-vos ajudar!

CONTACTA AMB NOSALTRES

Vols redactar a la revista o fer arribar una proposta al Consell d'Estudiants? Posa't en contacte amb nosaltres via:

ceupf@upf.edu

[@CEUPF](https://twitter.com/CEUPF)
